ชื่อเรื่องวิทยาน**ิพน**ธ์

ผลของการใช้ตัวแบบที่มีต่อการคิดในการออกแบบของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

ชื่อผู้เขียน

นายประกรณ์ วิไล

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.มณฑป ใชยชิต ประธานกรรมการ อาจารย์ คร.แสนย์ สายศุภลักษณ์ กรรมการ ศาสตราจารย์ คร. มนัส สุวรรณ กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เปรมฤดี ทะคำสอน กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ตัวแบบที่เหมาะสมกับการคิดในการออกแบบของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ศึกษารูปแบบการคิดในการออกแบบของนักศึกษาโดยใช้ ตัวแบบในการเรียนการสอน และศึกษาผลของการใช้ตัวแบบที่มีต่อการคิดในการออกแบบของนักศึกษา โดยศึกษาจากประชากรคือ นักศึกษาคณะวิชาออกแบบ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2541 ใน 4 แผนกวิชา คือ แผนกวิชาออกแบบ ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม แผนกวิชาอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา แผนกวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ และ แผนกวิชาอุตสาหกรรมเครื่องประดับ จำนวนทั้งสิ้น 104 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ความคิดและรูปแบบการคิดในการออกแบบ แบบสังเกต พฤติกรรม แบบวัดผลการออกแบบ และตัวแบบจากวีดิทัศน์ประกอบเสียงดนตรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยการ แจกแจงความถี่ การหาร้อยละ ค่าแฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา และการทดสอบ คะแนน ที ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

- 1. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ความคิดในการออกแบบของนักศึกษาแผนกวิชาต่างๆ ก่อน การเรียนและหลังการเรียนด้วยตัวแบบ นักศึกษาเกิดความรู้สึกเชื่อมั่นในอัตสมรรถนะและระบบการกำกับ ตนเองเพิ่มขึ้นหลังจากการได้รับตัวแบบในทุกแผนกวิชา โดยนักศึกษาแผนกวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม มีความรู้สึกเชื่อมั่นในความรู้ความสามารถทางวิชาการ ประสบการณ์เดิม เจตคติ คุณลักษณะ นิสัย ความสนใจ ความคาดหวัง และความพึงพอใจเพิ่มขึ้นหลังการเรียนทันทีและในระยะติดตามผล ครบ ทุกด้าน
- 2. การใช้รูปแบบการคิดในการออกแบบ นักศึกษาแผนกวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และแผนกวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอมีรูปแบบการคิดคล้ายกันทั้งก่อนและหลังการได้รับตัวแบบ คือ มีการสังเกตจากตัวแบบกับความคิดอย่างมีวิจารณญาณมากที่สุด และยังมีการสังเกตจากตัวแบบเพิ่มขึ้นอีก ทำใหมีรูปแบบการคิดจากการสังเกตตัวแบบกับความคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้นหลังการได้รับตัวแบบ ส่วนนักศึกษาแผนกวิชาอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาและแผนกวิชาอุตสาหกรรมเครื่องประดับมีรูปแบบ การคิดคล้ายกันทั้งก่อนและหลังการได้รับตัวแบบ คือมีจินตนาการกับความคิดสร้างสรรค์มากที่สุดก่อนและ หลังการได้รับตัวแบบในช่วงระยะหลังการเรียนทันที และมีการสังเกตจากตัวแบบกับความคิดอย่างมี วิจารณญาณสูงขึ้นหลังการได้รับตัวแบบในระยะยาวออกไป
- 3. ผลสัมฤทธิ์ในการออกแบบโดยไม่ให้นักศึกษาใช้ประสบการณ์เดิมลดลงต่ำกว่าการปฏิบัติการ ออกแบบครั้งที่ 1 ที่ไม่มีเงื่อนไขใดๆ ใน 3 แผนกวิชา คือ แผนกวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม แผนกวิชาอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา และแผนกวิชาอุตสาหกรรมเครื่องประดับ ผลสัมฤทธิ์ในการ ออกแบบสูงขึ้นเมื่อมีตัวแบบให้ดูก่อนปฏิบัติงานในทุกแผนกวิชา และนักศึกษาแผนกวิชาอุตสาหกรรม เครื่องประดับเท่านั้นที่สามารถทำงานตามที่มอบหมายเป็นการบานได้ผลดี

Education Students

Author

Mr. Prakorn Wilai

M.Ed.

Vocational Education

Examining Committee

Asst. Prof. Dr. Moldhop Chaiyachit

Chairman

Lect. Dr. San Saisupaluck

Member

Prof. Dr. Manut Suwan

Member

Asst. Prof. Premrudee Tacomson

Member

Abstract

The objectives of this research were to study the use of model that was suitable for the thinking in design of the diploma in vocational education students, to study the cognitive styles in the students' design by using the models to teach and to study the effect of using model on thinking in the students' design. The population were 104 second year students of Diploma in Vocational Education Department of Industrial Design, Rajamangkala Institute of Teachnology Northern Campus in the first semester of 1998 acadamic year in 4 sections; there were the Division of Industrial Product Design, the Division of Industrial Ceramics, the Division of Textile Product Design and the Division of Industrial Jewelry. The data were collected using the questionaire regarding student's thinking and cognitive styles in design, behavior observation form, design evaluation and model from video with music mode. Data were analyzed in frequencies, percentages, means, standard deviations, content analysis and t-test. The findings research were as follows:

- 1. The level of students' opinion on thinking in design, students of all divisions had increased their confidences in self-efficacy and self-reguratory system after using model. Only Industrial Design students were more confident in all aspects: academic ability, background experience, attitude, characteristics interest, expectation and satisfaction, as measuring at the times of immediate and after using model.
- 2. The cognitive styles on thinking in design, Industrial Design and Textile Product Design students had the same cognitive styles: observation from the model and critical thinking, before and after receiving the model. Moreover, there were more observation, resulting the thinking from the model's observation and critical thinking increased after receiving the model. Industrial Ceramics and Industrial Jewelry students had the same cognitive styles: imagination and creative thinking, before and after receiving the model. Moreover, there were more obsevation from the model and critical thinking increased after receiving the model for a long term time.
- 3. The achievement of students, majoring in Industrial Design, Industrial Ceramics, and Industrial Jewelry, of sketch design which was not allowed for using previous experience was lower than that of the first design which was no condition provided. Furthermore, the students achievement of sketch design with using model was higher than that of the first design. Only Industrial Jewelry students were successful in doing assigned homework by using no condition.